

KÖTTER TAMÁS

Háromnapos csoda

– Újra el fogok oda menni, és senki, még maga sem tud megállítani – rázza meg magát. – Ne próbálgon lebeszélni róla! – figyelmeztet az elszántságára, egyben dacos kihívást intéz hozzám, mintegy válaszul a hallgatásomra.

– Eszembe sem jut – vetem oda neki szinte már hetykén.

Úgy döntök, hagyom, hogy kidühöngje magát. Ez kissé meglepi, és csak néhány lélegzetvételnyi szünet után lendül ismét támadásba.

– Nem is tudna!

– De nem is akarom!

Pingponglabdaként pattognak közöttünk a mondatok.

– Lehet, hogy most azonnal elindulok! – folytatja a fenyegetőzést, és már emelkedik is fel a fotelból.

– Csak tessék! – intek nagyvonalúan az ajtó felé, mint akit nem érdekel az egész.

Egy pillanatig úgy tűnik, hogy megteszi, de mielőtt kiegyenesedne, visszaroskad a fotelba, így még szárnalmasabb látványt nyújt.

„Háromnapos csoda”, így jellemezte önmagát a velem szemben ülő, a saját be nem váltott fenyegetésének súlya alatt összeroskadt páciensem. „Háromnapos csoda”, hajtogatja azóta, hogy betette a lábát a rendelőbe. „De micsoda három nap!”, mondom én mintegy feleletképpen, egyben vigasztalásul, ugyanúgy minden alkalommal, amikor szóba kerülnek azok a kétségkívül – legalábbis számomra szakmai szempontból – izgalmas napok.

Pácienseim javarészt házasságukba beleunt, budai felső középosztálybeli szépasszonyok, a karrierépítésbe és a pénz utáni könyörtelen hajszába belerokkant férjeik és a drogos gyerekeik közül kerülnek ki, megannyi unalomig ismert sors ugyanilyen kiszámítható végkifejlettel: megcsalás, válás, idegösszeroppanás, elvonókúra – ez utóbbi többnyire sikertelen. Ezért aztán szinte felüdülésként hat ez a kétségkívül bizarr történet, amelyet most nagy érdeklődéssel hallgatok.

– Nem mehetek vissza, igaz? – szegezi nekem rövid hallgatás után a kérdést.

– Nem dönthetek ön helyett – térek ki a válasz elől. – De a magam részéről én nem ajánlom.

– Értem.

Csönd. Hideg, sarkvidéki csönd.

– Szóval arról volt szó, hogy hétvégén wellnesselni mennek a feleségével – számom meg végül, és megpróbálom a megfelelő mederbe terelni a beszélgetést.

A páciensem velem nagyjából egyidős férfi; fehér ing, diplomatakék öltöny. Az arca borostás és gyűrött, ahogy a ruhája is; a nyakkendője ferdén áll. Magas, testes ember, normális körülmények közt erőteljes alkattal benyomását kelti, de most még a hallgatásából is kétségbeesés sugárzik. Talán éppen ezért könnyen megnyílik, az utolsó mentsvár vagyok számára; a kérdéseimre meglepően őszintén válaszol. Igen, házas, „de már kihűlt”. A gyerekek kirepültek. Nem, nem szereti a munkáját, és lassan már mást sem.

Én ötven vagyok, és sokkal jobban festek, mint ő. Ellentétben vele, mindent összevetve szeretem hivatásomat, amiből mellesleg jól megélek. Bár a szenvedély helyébe már jó két évtizede előbb a szeretet lépett, ami újabb évek során „kölcsonös tisztelet” szelődött, a házasságom kiegyensúlyozottnak mondható – hasonlítom össze öntudatlanul is a helyzetemet a páciensével. Ennek ellenére be kell vallanom, s ez engem is meglep, hogy érdeklődéssel vegyes irigységgel hallgatom, amikor arról mesél, hogy az elmúlt három estét egy sztriptízbárban, a nappalokat a bár feletti, gyors légyottokra szakosodott hotelben töltötte, „nem egyedül”, tette hozzá.

Ma hétfő van.

„Egyenesen onnan jövök”, meséli. Kirakták a hotelből, mert elfogyott a pénze, magyarázza távozásának az okát. Nem, a felesége semmit sem tud az egésztől. Azt hazudta neki – persze telefonon –, hogy egy váratlan kiküldetés miatt nincs otthon, illetve a wellness-szállodában, amit már hetekkel korábban lefoglaltak. „Vészhelyzet”, nevetett fel, amikor ezt elmesélte. „Az energetika szek-

torban dolgozom, és ott mostanában mindig vészhelyzet van”, adott magyarázatot arra a kérdésemre, hogy a felesége nem furcsállta-e a váratlan utazást.

– Igen, Sávár – bólint, majd nem éppen a magazinok és tévéreklámok sugallta módon írja le a „wellness-életérzés” lényegét, amivel én, bár természetesen nem árurom el, igaz, nem is tehetném, kénytelen vagyok, ha-ha-ha, teljes szívemből egyetérteni: meleg vízben ázó, jobbára öreg és elhasznált, szétesőfélben lévő testek, és a hús eme infernális valóságát ráadásul mindenféle szemölcsök, anyajegyek és májfoltok fokozzák.

– Én persze egészen másfajta húsravágytam – folytatja a páciensem.

Azt elhiszem, fut át rajtam a gondolat, de csendben maradok, csak apró biccentéssel jelzem, hogy hallottam, amit mond.

– Friss húsravágytam – ismétli magát nevetve. – Érti, ugye?! – kacsint rám cinkosan.

Rövidesen megtudom tőle, hogy a bárban csomagokat lehet vásárolni a softtól a platinumig attól függően, hogy kinek mennyi pénze van, „vagy mennyit szán az estére”. Mindegyik tartalmaz egy üveg pezsgőt, persze a csomag árától függő minőségűt, és negyven perc táncot a vendég által kiválasztott lánnyal.

– Persze nem muszáj végigtáncolni az egész időt, a vendég dönthet úgy is, hogy az idő egy részében vagy akár végig a negyven perc alatt csak beszélget a lánnyal – ismereti szinte már a bennfentes törzsvendég hangján páciensem a Touch Me Bár íratlan szabályait.

– És maga beszélgetett valamelyik lánnyal? – kérdezek közbe.

– Dehogyan! – utasítja vissza szinte már undorral a feltételezést. – Miről beszélgettem volna?

Zsákutca, állapítom meg magamban, majd megpróbálom újraindítani holtpontra jutott beszélgetésünket:

– Mondjuk magáról.

– Rólam már rég nincs mit beszélni – hártja el az újabb próbálkozásomat.

Viszont a szállodát és annak szolgáltatásait sokkal érdekesebbnek tartja önmagánál. A továbbiakban megtudom, hogy a csomagokban, még a legdrágábban sincs benne a szállodaszoba ára, „azt külön kell fizetni”; továbbá hogy a hotel viszonylag kellemes, csendes hely saját étteremmel, így, ha az ember nem akar, akkor napközben ki

sem kell mozdulnia, neki legalábbis eszébe sem jutott. Látva lelkesedését, feltételezem, hogy bizonyára más, pikánsabb részleteket is megoszt majd velem, ha nem szakítom félbe.

– Haladjunk sorjában! A wellness-hétvégénél és a feleségénél tartottunk.

– Igen – bólint tovaszálló jókedvvel.

– Szóval – teszem össze a mellem előtt a két tenyerem, mintha imádkozni készülnék –, mi a gond a feleségével?

– Programozik.

– Programozik – ismétlem meg, majd megkérdezem: – Ez mit jelent?

– Mindig kitalál valamint, mindig menni akar valahová. Ahelyett, hogy... – akad el, miközben az arcát a két tenyerébe temeti.

– Ahelyett... – próbálok segíteni neki olyan hangon, mintha egy gyereket biztatnék.

– Ahelyett, hogy... hogy csak egyszerűen otthon lennénk – mondja, most már az ölébe ejtett ökleit bámulva.

– Értem – bólintok. – De miért nem mondja meg neki, hogy drágám, én nem szeretnék minden hétvégén kimozdulni?

– Jó lenne – mondja, és mosoly fut át az arcán, de nyomban el is hal. Rángatózni kezd az ideg a szeme sarkában, és fátyolos hangon hozzát teszi: – De akkor meg pofákat vág.

– Pofákat vág – ismétlem meg megint a szavait.

– Igen, pofákat vág – mondja, mint egy megfellebbezhetetlen ítéletet.

– Ez mit takar? – kérdem.

– Lelki terrort – feleli rezignáltan.

– Jól van – csukom be a füzetemet, jelezve, eleget hallottam ahhoz, hogy megalapozott véleményt mondjak, majd néhány szívdobbanásnyi idő után, most már mintegy összegzésképpen, a lehető legnagyobb magabiztossággal a hangomban folytatom. – Nézze, minden kapcsolatban előfordulnak kisebb-nagyobb viták, nézeteltérések és persze mosolyszünetek. Ezeknek a problémáknak a megbeszélése sajnos nem mindig megy könnyen. A siker titka a felek közötti kommunikáció, amely felépíthető, de le is rombolhat egy kapcsolatot. De a jó kommunikáció tanulható – emelem fel a jobb kezem mutatóujját, jelezve, hogy mondanivalóm fontos részéhez értem –, éppen azért, mert nem tulajdonság, hanem képesség! –

(folytatás a következő oldalon)

Háromnapos csoda

(folytatás az előző oldalról)

➤ Majd felajánlom neki, hogy röviden fussuk át a kapcsolati konfliktusok kezelésének lehetséges módjait.

Mivel a páciensem nem ellenkezik, a következő percekben ismertetem vele az általam kidolgozott „kilenc lépésből álló technikát”, amely hitem szerint segítséget nyújt az ilyen és hasonló viták zökkenőmentes megoldásához: „Állj meg, és koncentrálj!”, „Hallgasd meg a másikat!”, „Légy nyitott és őszinte a pároddal!”, „Figyelj a nonverbális jelekre!”, „Maradj a tárgynál!”, „Kerüld a felesleges érzelmeket!”, „Legyél nyitott a másik érveire!”, „Hívd segítségül a humort!”, „A kommunikáció túlmutat a beszélgetésen!” Mintegy párkapcsolati gyorstalpalóként futok végig a fejezetcímek takarta kommunikációs trükkökön, amelyek, magyarázom neki, mind-mind arra szolgálnak, hogy észszerű megoldást találjunk a viták rendezésére.

– Szóval marad a face to face variáció – vonja le kissé sommásan kisebb előadásnak is beillő monológomból páciensem a végkövetkeztetést.

– Igen, azt hiszem, hogy az lesz a legjobb, ha hazamegy, és személyesen beszél meg a feleségével a problémát – felelem a tőlem telhető leghatározottabb hangon.

– Rendben – bólint, mint a vádlott, aki tudomásul veszi az ítéletet, és lemond a fellebbezés jogáról. – Akkor hazamegyek – sóhajtja, de mivel nem mozdul, kénytelen vagyok a segítségére sietni.

Egy gyors, de sokatmondó pillantást vetek az órára, majd ezt mondom: – Azt hiszem, lejárt az időnk.

Bár sikerült megakadályoznom, hogy páciensem visszamenjen a bárba, és tovább folytassa az önpusztítást – erre külön felhívtam a figyelmét –, nem vagyok elégedett. Amikor becsukódik mögötte az ajtó, különös levertség vesz erőt rajtam. Úgy érzem magam, mint a fogorvos, aki ahelyett, hogy bonyolult és időigényes eljárással megmentette volna páciense fájdó fogát, egyszerűen kihúzta.

- Szia!
- Szia!
- Nem zavarlak?

– Nem.

A feleségem telefonhívása abban a rendelőmhöz közeli bárban talál, ahová általában munka után ülök be lazítani egy italra. Ma korábban végeztem. Az egyik kis drogos szörnyeteg, én csak így hívom a gimnazista pácienseimet, nem jött el. Nyilván a haverjaival füvezik a Millenárison vagy valami hasonló helyen, de ez egyáltalán nem izgat, sőt kifejezetten hálás vagyok neki. A videójátékok és a szüleivel folytatott értelmetlen viták helyett végre egyedül élvezem a délutánt.

A bár szinte kihalt, alig van néhány vendég, azok is inkább spóraszerűen szétszórva ülnek az ablakon át beszűrődő bágyadt napsütésben; lágy, andalító zene tölti be a teret, ami nyugtatóan hat rám.

– Tudod, mit találtam ki? – kezd bele a feleségem, én pedig rosszat sejtve erősebben markolom a mobilomat.

– Mit? – kérdem teljesen értelmetlenül, hiszen azért hívott, hogy elmondja.

– Párizs – mondja negédes hangon. – Már le is foglaltam a jegyeket.

– Óriási – vágom rá gondolkodás nélkül.

– Most mi bajod? – teszi fel a kérdést rövid, de annál metszőbb csönd után.

– Hogy mi bajom? – teszem fel én is, de már magamnak a kérdést. Majd egy gyors korty után – érzem, hogy az alkohol rögtön a fejembe száll – magamat is meglepve, szokatlanul őszintén ezt válaszolom: – Erősza-kos vagy! – Majd, mintegy magyarázatként, bár fogalmam sincs, hogyan jut ez eszembe, folytatom: – A heverőt is pont így vetted meg.

– Hogy mit?!

– Megrendeltem, anélkül, hogy előtte velem megbeszélted volna!

– Nagyon kérlek, hogy ne emeled fel a hangod!

– Nem emelem fel! – felelem, de most már olyan hangosan, hogy a terem végében ülő egyik alak homlokát ráncolva, sokatmondó pillantást lövell felém. Úgy döntök, hogy nem veszek tudomást a fickóról, inkább, kerüendő a további szemkontaktust, elfordulok, miközben ezt suttogom, inkább csak magamnak: – Nyugodt vagyok.

– De hát neked is tetszik! Állandóan azon fekszel – lendül ellentámadásba a feleségem.

– Jó, de ez más – felelem fojtott hangon, miközben a vállam felett lopva a terem bel-seje felé pillantok, ahol az engem bámuló fickó ül. Már nem rám néz, én pedig érzem, ahogy a pulzusom lassul.

– Most hirtelen mi bajod Párizssal? Már számtalanszor jártunk ott – ránt vissza a hangja a révületből.

– Nem Párizssal van gondom – mondom erre én könnyed hangon. – Hanem a franciákkal.

– Mi bajod neked a franciákkal? – szegezi nekem a kérdést.

– Trianon – próbálom humorral elütni a dolgot, de a válaszából azt szűröm le, hogy ez őt nem mulattatja: – Jézusom, az száz éve volt! – mutat rá a kétségbevonhatatlan tényre. – Egyébként is már a szövetségeseink – teszi még hozzá.

Ezen elgondolkodom, de nincs sok időm, ezért újabb rövid gondolkodás után mással próbálkozom.

– Kedvesem – mondom csitítólag, a tőlem telhető legszelídebb hangon –, figyelj rám, kérlek. Párizs jelenleg nem biztonságos. – Majd nyomatékképpen ezt az egy szót teszem hozzá: – Terrorfenyegetettség.

Annak ellenére, hogy komoly reményeket fűztem ehhez a félelmetes szóhoz, amelyet igyekeztem, baljós színezetet adva a hangomnak, szinte már vészjósló lassúsággal kiejteni, a várt hatás elmaradt.

– Hülyeség – jelenti ki. – Szerintem inkább arról van szó, hogy te nem akarsz velem kettesben lenni – méri fel a helyzetet az igazságnak többé-kevésbé megfelelően.

– Ugyan már! Ne beszélj butaságokat! Ez nonszensz! – tiltakozom hosszasan, hogy ezzel is időt nyerjek. Miután kellően átgondoltam a helyzetet, érzelmes húrokat kezdek el pengetni: – Csak egyszerűen féltelek – mondom most már selymes, bűgő hangon, mint egy hősszerelmes. – Féltelek, hogy valami bajod esik. Azt sosem bocsátanám meg magamnak – kerülök pillanatok alatt a fris-

sen választott szerepem hatása alá.

– Ez nagyon szép tőled – dicsér meg, és ő is hangnemet vált. – De hidd el, hogy nincs mitől tartanod. Móniék is most voltak ott, és szerintük teljesen biztonságos – kontrázza meg az adunak hitt lapomat.

– Igen? – motyogom reményvesztetten.

– Hát persze! – nevet fel. – Na, hidd el, csodás három napunk lesz. Csak te meg én és Párizs – mindezt olyan hangon mondja, mintha már ott is lennénk, hogy kéz a kézben, kacagva futkározva színes lufikat eregessünk a Szajna partján.

– Abban biztos vagyok – ejtem ki szinte suttogva a három szót.

– Rendben. Akkor három nap múlva indulunk – mondja, mintha egy üzleti tárgyalást zárna le.

– Három nap – összegzem én is a beszélgetést, amely alakulhatott volna rosszabbul is, állapítom meg magamban, majd arra hivatkozva, hogy megjött a következő betegem, megszakítom a vonalat.

Lecsúszom a bárszékről, teszek pár lépést az ajtó felé, de aztán rögtön meg is gondolom magam.

– Örület – tárom szét a karomat –, hirtelen nem tudom eldönteni, hogy hazamenjek vagy máshova – mentegetőzöm a mixer előtt.

Mintha számított volna a visszatérésemre, ugyanabban a pózban áll, mint amikor otthagytam.

– Amíg sikerül eldönteni, egy italt? – kérdi, és velem együtt nevet, mint aki egy jó viccet hall.

Fél óra múlva, amikor fizetek, még mindig üresnek érzem magam, s bár tisztában vagyok velem, hogy történjen bármi a következő három percben, órában vagy napban, végül úgyszólván haza kell mennem, a szorongásom csak akkor oldódik, amikor végre kilépek az ajtón, és a lábaim, mintha önálló életre keltek volna, csak visznek, visznek, el innen, bár egyelőre magam sem tudom, hogy hova.